

445

ORIENTERING I TELETJÄNSTEN

Delgivning: Off och uoff i signalbefattning. I övrigt enl resp chefs bestämmande.

Särskild utsändningslista: Nr 6, 7, 22, 23, 64, 65 utsändes ej.

Signalskydd

Erfarenheter från FVÖ/59.

1. Allmänt

Under övningen har markradiotrafiken på KV, flygradiotrafiken på VHF samt basradio-
trafiken (VHF) vid Hultsfred varit föremål för viss signaltjänstkontroll.

Trådtrafik har icke avlyssnats. Inkomna stridsdomar- och förbandsrapporter visar dock att gällande bestämmelser (val av sekretessgrad och språk) i vissa fall ej foljts. Tendensen synes vara en försämring alltefter övningens gång, vilket bl a synes kunna påvisas i en kontinuerligt minskat utnyttjande av krypto. - Det är nödvändigt att konsekvenserna av brott mot de aktuella bestämmelserna uppmärksammas.

Det moment i bestämmelserna för val av sekretessgrad och språk som medger att SG - 2 och - 3 meddelanden sändes på klart språk "om dessa bedömes vara så brådskande att de icke skulle nå mottagaren i tid om de krypterades och då kravet på snabbhet oundgängligen måste gå före kravet på sekretess" avser att möjliggöra nödgärder. Momentet får icke (och skall icke) utnyttjas generellt. En lättvindig tolkning av detta moment kan (kommer att) av bestämmelserna eller att denna lättnad vid val av språk i fortsättningen ej alls medges.

Det är direkt brott mot givna bestämmelser att, som synes hänt under FVÖ/59 (liksom under tidigare övningar), diktera ett meddelande i klartext per telefon efter att detta sänts krypterat men av någon anledning ej nått mottagaren. Härigenom röjes kryptonyckeln för aktuellt krypto varvid samtliga meddelanden som sänts eller kommer att sändas på denna nyckel kan bli tillgängliga för fienden. Om ett dylikt förfarande av tidsskäl måste tillgripas är det nödvändigt att klartexten först omformuleras (hänvisning till det krypterade meddelandet får icke göras med klart språk).

Telefonanropssignaler för krigsmakten (TAK) har för FV del begränsats till att i stort sett endast omfatta stationsbenämningar och när förband omnämnes under samtal eller i meddelande i avsikt att förenkla och förtydliga sambandet. Ett oavvisligt krav härvid är att inte anropssignal och klartext omväxlande utnyttjas under samma samtal, detta har stundtals skett.

2. Radiotrafik KV

Kontrollen har utförts under ledning av personal ur FRA. Den avlyssnande trafikrassan är stor och har hittills endast delvis kunnat bearbetas.

Trots stor trafikbelastning har signalering med få undantag utförts snabbt och säkert. De nya signaleringsmetoderna har som regel följts u.a. Undantagen torde kunna hänföras till orutinerade inkallade signalister, ubef (res)/vpl (ubef), även om dessa i stort sett gjort ett gott arbete.

Exempel på från signalskyddssynpunkt olämpligt meddelande:

F 11 från F 8: TP 83 FG S 06 DEP 45 ZAB CP VIP OMBORD. Nyheten om VIP OMBORD. Nyheten om VIP (= very important person) ombord torde verksamt påverka fi bekämpningslust.

3. Radiotrafik UK

3.1. Stridsledningstrafiken har i stort utförts snabbt och korrekt. Lägesgivelse har förekommit talrikt men torde i krig endast få användas under speciella, av flygsäkerhetsskäl betingade förhållanden. Odisciplinerad trafik har även noterats.

Exempel:

"Tjänare det är Olle gul ett"

"Okay"

3.2. Basfrekvensen har använts på ett olämpligt och avslöjande sätt.

Exempel:

TL begär sikt och molnhöjd vid basen av landande fpl. - Torde i regel kunna ske efter landning.

3.

Vid ett tillfälle körde en div A 32 ut radiotyst. Samtidigt begärde ett sfpl tillstånd att köra ut. TL meddelade att det var klart att köra ut efter två grp A 32 som skulle starta först. - A 32 radiotystnad förfuskades således.

4. Basradiotrafik

Basradiotrafiken har följts vid Hultsfred. Radiomaterielen (provutrustning) var ej av det tekniska utförande som förutsatts för ett färdigt system. Den tillgängliga bärbara stn hade exempelvis bara en kanalmöjlighet.

Anropssignalerna bör väljas så att identifiering av abonnenterna icke underlättas. Dåliga exempel: drivmedel = "dunken", Magnusson = "Magnus".

I trafiken deltog personal, som tidigare ej använt radiosamband. Man kände ej förtroende för det nya sambandsmedlet trots fullgod hörbarhet. Följden härav blev att trafiken gav prov på ideliga omfrågningar. Även rutinerad personal gav prov på mindre väl utförd trafik.

Exempel:

"Vill Du ordna med så att C gul och hans gäng som nu står i värm blir upptagna till högsta beredskap". Var det C gul ja, ja de står i värm nu, de skall bli".

Sammanfattningsvis kan sägas att införandet av basradio ökar kraven på utbildning i signalskydd.